

پیش بینی پر خاشگری بر اساس افکار خودکشی و نقش میانجی هویت ورزشی در بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد ابهر

مجید کرامتی مقدم^۱، شاهین کلانتری*^۲، محسن کرامتی مقدم^۳

۱. دکتری مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد بروجرد، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، ایران

۲. دکتری، گروه رفتار حرکتی و روانشناسی ورزشی، زنجان واحد(ابهر)، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران.

۳. دانشجوی دکتری علوم ارتباطات، واحد اصفهان، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

چکیده:

این پژوهش با هدف بررسی پیش‌بینی پر خاشگری بر اساس افکار خودکشی و نقش میانجی هویت ورزشی در بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد ابهر انجام شد. روش تحقیق حاضر از نوع کاربردی و مبتنی بر همبستگی و معادلات ساختاری است. داده‌های پژوهش از طریق مطالعات کتابخانه‌ای (شامل کتب، مقالات و پایان‌نامه‌ها) و همچنین اجرای میدانی (توزیع پرسشنامه‌های هویت ورزشی چزلاک ۲۰۰۴، پرسشنامه افکار خودکشی بک ۱۹۶۱ و پرسشنامه پر خاشگری ویلیام ۱۹۹۶) جمع‌آوری گردیده است. جامعه آماری پژوهش شامل دانشجویان ورودی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ بوده است. با استفاده از جدول مورگان تعداد ۲۵۰ نفر به عنوان نمونه در دسترس انتخاب شدند. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS و AMOS نسخه ۲۳ صورت گرفت. در بخش توصیفی از شاخص‌های گرایش مرکزی و پراکندگی و در بخش استنباطی از تحلیل همبستگی درستمایی ماکسیمم استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد پر خاشگری بر اساس خودکشی به میانجی‌گری هویت ورزشی قابل پیش‌بینی است. نتایج حاصل از بررسی بوت استرپینگ نقش میانجی هویت ورزشی در رابطه بین پر خاشگری بر اساس خودکشی مورد تأیید قرار می‌گیرد. زیرا در فاصله بین حد پایین و حد بالای فاصله اطمینان، عدد صفر قرار می‌گیرد. مقدار CMIN/DF محاسبه شده برابر با ۲،۰۳۲ است. مقدار RMSEA برابر با ۰/۰۵۱ است. میزان شاخص‌های (GFI)، (AGFI)، (CFI)، (NNFI)، (TLI)، (IFI) و (RFI) نیز در مدل حاضر بالاتر از ۰/۹۰ هستند. بنابراین داده‌های این پژوهش با ساختار عاملی این مقیاس، برازش مناسبی دارد. هویت ورزشی قوی می‌تواند به عنوان یک عامل محافظتی عمل کرده و شدت تأثیر پر خاشگری بر خودکشی را کاهش دهد. ورزش و تعلق به جامعه ورزشی، از این منظر، راهکاری قدرتمند برای ارتقاء سلامت روان و پیشگیری از رفتارهای خودآسیب‌رسان در میان دانشجویان است.

واژگان کلیدی: خودکشی، هویت ورزشی، پر خاشگری.

* ایمیل نویسنده مسئول: shahinkalantari54@yahoo.com

مقدمه

پرخاشگری، به عنوان یکی از هیجانات طبیعی و واکنشی به ناکامی، در جوامع انسانی امری رایج است. با این حال، فقدان دانش کافی در زمینه کنترل خشم، منجر به بروز رفتارهای پرخاشگرانه یا سرکوب آن می‌شود که هر دو به سلامت روانی و جسمی آسیب می‌رسانند (قاسمیان، ۱۴۰۲). تعریف پرخاشگری به دلیل تفاوت‌های فرهنگی و تجربی، امری پیچیده است، اما به طور کلی به هرگونه رفتار کلامی یا غیرکلامی با هدف آسیب رساندن به دیگران اطلاق می‌گردد (هدایتی مقدم و بخشی پور، ۱۴۰۱؛ مشهدی و همکاران، ۱۴۰۱). این رفتار می‌تواند ریشه در عوامل فردی، بیولوژیکی، محیطی و اقتصادی داشته باشد (عظیم پور و همکاران، ۱۳۹۹) و در میان نوجوانان، به عنوان پیش‌بینی‌کننده مشکلات اجتماعی و رفتاری آتی تلقی می‌شود (جوشی و همکاران، ۱۴۰۳). پرخاشگری، بار سنگینی بر دوش فرد و جامعه می‌گذارد و سطح بروز آن در موقعیت‌های مختلف متفاوت است (لی و همکاران^۱، ۲۰۲۰؛ هیلز^۲، ۲۰۱۸)، ضمن اینکه تداوم آن در پسران بیشتر مشاهده شده است (صوفیا و کروز^۳، ۲۰۱۷). ناکامی‌های محیطی، به ویژه در محیط‌های دانشگاهی، می‌تواند منجر به بی‌قراری و در نهایت پرخاشگری شود. در این میان، خودکشی به عنوان یکی از رفتارهای پرخطر، اغلب در نتیجه ناامیدی و اختلالات روانی، از جمله اختلالات پرخاشگری ناشی از شکست، اعتیاد و عوامل استرس‌زا بروز می‌کند (رضایان، ۱۳۹۸). سالانه میلیون‌ها اقدام به خودکشی غیرکشنده در جهان رخ می‌دهد (ویکی پدیا^۴، ۲۰۲۱). مطالعات در ایران نشان‌دهنده ارتباط میان خودکشی با عواملی چون سن بالا، وضعیت تأهل، بیکاری و مناطق اقلیمی است (حاجبی همکاران، ۱۳۹۶؛ حیدری و همکاران، ۱۳۹۹). هرچند در برخی پژوهش‌ها، میزان اقدام به خودکشی در زنان و جوانان شایع‌تر گزارش شده است (فلاح، ۱۴۰۱)، اما باور عمومی بر این است که خودکشی تنها راه پایان دادن به رنج غیرقابل تحمل است (نم و همکاران^۵، ۲۰۱۸). خودکشی، دومین عامل مرگ و میر در میان دانشجویان محسوب می‌شود (راشل و همکاران^۶، ۲۰۱۹)، که این امر بر اهمیت بررسی عوامل مرتبط با سلامت روان این قشر تأکید دارد. همچنین خودکشی می‌تواند از پرخاشگری نشأت بگیرد که پژوهش‌های مختلف آن را تایید کردند (مشهدی و همکاران، ۱۴۰۱ و هیلز، ۲۰۱۸). از سویی ورزش، به عنوان یک پدیده اجتماعی با کارکردهای سلامت‌بخش، نقش مهمی در زندگی افراد، به ویژه ورزشکاران جوان ایفا می‌کند (جاروینجو و همکاران^۷، ۲۰۱۹). هویت ورزشی، که به چگونگی تعریف فرد از خود در چارچوب ورزش اشاره دارد، بر جهت‌گیری ورزشی و مشارکت تأثیرگذار است (شامحمدی و همکاران، ۱۳۹۸). این هویت، که از تعلق گروهی نشأت می‌گیرد، حس تعلق اجتماعی و همذات‌پنداری را تقویت کرده و در موفقیت‌های ورزشی نقش دارد (لایل و همکاران^۸،

¹ Li, Li, Lu, Jin, Xue, Che

² Hills,

³ Sofia, Cruz,.

⁴ Wikipedia

⁵ Nam, Wilcox , Hilimire, DeVlyder.

⁶ Russell, Allan, Beattie, Bohan, MacMahon, Rasmussen

⁷ Järvenoja, Näykki & Törmänen,

⁸ Lyell, Coyle, Malecki & Santuzzi

۲۰۲۰). مشارکت در ورزش، شبکه‌های اجتماعی و حس تعلق را میان ورزشکاران تقویت و افکار بد مثل خودکشی را کم می‌کند (رمضانی و همکاران، ۱۳۹۸) و هویت ورزشی، که مبتنی بر عضویت و تعلق گروهی است، به تعهد و مشارکت پایدار منجر می‌شود و باعث کاهش پرخاشگری و شخصیت کاذب می‌گردد (اسماعیلی و همکاران، ۱۴۰۰). هویت ورزشی شامل مؤلفه‌های درونی و بیرونی است؛ مؤلفه‌های بیرونی شامل انحصارگرایی و هویت اجتماعی و مؤلفه‌های درونی شامل هویت خود و تأثیرپذیری‌های مثبت و منفی ادراکات فردی است (بروهی و همکاران، ۱۳۹۸). تحقیقات نشان داده‌اند که هویت خود، هویت اجتماعی و هویت ورزشی بر جهت‌گیری و مشارکت ورزشی تأثیرگذارند (عبدالصلاح و رضائی، ۱۳۹۹) و کاهش تأثیرپذیری منفی از اطرافیان، به هدفمندی و مشارکت ورزشی بیشتر منجر می‌شود (مرادی و سعادت، ۱۳۹۸). همچنین پژوهشگران نشان دادند پرخاشگری می‌تواند زمینه را برای افکار خودکشی فراهم کند و هویت ورزشی به عنوان یک عامل تعدیل‌کننده، می‌تواند این روند را تحت تأثیر قرار دهد (صف آرا و همکاران، ۱۴۰۱). هویت ورزشی قوی با کاهش پرخاشگری و افزایش تاب‌آوری، می‌تواند تمایل به رفتارهای آسیب‌رسان به خود را کاهش دهد و هیجانات منفی را به سمت اهداف سازنده هدایت کند (رمضانی و همکاران، ۱۳۹۸). از این رو درک این رابطه برای طراحی راهکارهای پیشگیرانه و حمایتی، به ویژه در میان جمعیت‌های جوان و دانشجو، از اهمیت بالایی برخوردار است. لذا در این پژوهش به بررسی پیش‌بینی پرخاشگری بر اساس افکار خودکشی و نقش میانجی هویت ورزشی در بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد ابهر پرداخته می‌شود.

روش پژوهش:

پژوهش حاضر از نوع هدف کاربردی و جز پژوهش‌های همبستگی می‌باشد. اجرای هر پژوهش نیازمند ابزاری جهت گردآوری داده‌ها می‌باشد. لذا در پژوهش حاضر به منظور تدوین ادبیات موضوع و مباحث نظری تحقیق و جمع‌آوری اطلاعات به دو روش؛ کتابخانه‌ای مطالعه و جمع‌آوری مباحث نظری و در بخش میدانی توزیع پرسشنامه (هویت ورزشی چزلاک ۲۰۰۴، پرسشنامه افکار خودکشی بک (BSSI) ۱۹۶۱ و پرسشنامه پرخاشگری ویلیام ۱۹۹۶) است. جامعه آماری دانشجویان ورودی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ دانشگاه آزاد اسلامی واحد ابهر می‌باشد. برای تعیین حجم نمونه جدول مورگان استفاده شد. روش نمونه‌گیری تصادفی و در دسترس بود. معیار ورود به مطالعه دانشجویی ورودیهای سال ۱۴۰۳-۱۴۰۴، همچنین شرکت در جلسه توجیهی و معیار خروج؛ خستگی و عدم تمایل به ادامه مطالعه بود. همچنین ضوابط اخلاقی شامل: اخذ مجوز اجرای پژوهش از دانشگاه و ارائه به واحدهای مورد مطالعه؛ رعایت قوانین کپی‌رایت و مضامین ابزار اصلی هنگام کاربری؛ حفظ احترام و رعایت حقوق و کسب اعتماد هر یک از افراد مورد پژوهش بود. از سویی روش اجرا بدین گونه بود که برای انجام پژوهش در ابتدای امر نامه‌ای از واحد پژوهش دانشگاه جهت مطالعه ورودیان دانشگاه محل مطالعه گرفته شد. سپس با توجه به حجم جامعه مورد نظر از روی جدول مورگان حجم نمونه تعیین شد. چون از شیوه همبستگی در این پژوهش استفاده شد پس ضروری بود حجم نمونه بالای ۲۰۰ در نظر گرفته شود از این رو ملاک مطالعه را ۲۶۰ نفر در نظر گرفته تا افرادی که در حین مطالعه خسته و تمایل به ادامه ندارند حذف گردند در اطلاعات مطالعه خلالی ایجاد نگردد. سپس در یک جلسه از همه دانشجویان مورد نظر دعوت شد در یک جلسه دوساعتی حضور داشته و در این جلسه با معرفی خود و

عنوان کار خواسته شد که همکاری نمایند سپس توضیحاتی در مورد بندهای پرسشنامه‌ها داده تا ابهاماتی و سوالاتی در ذهن افراد نباشد در نهایت پرسشنامه‌ها توزیع و جمع آوری گشت. و تعداد ۲۵۰ پرسشنامه جمع آوری شد. داده‌های حاصل از استخراج پرسشنامه‌ها وارد نرم افزار SPSS نسخه ۲۳ شد. سپس با بررسی نرمال بودن با استفاده از آزمون کلموگروف اسمیرنوف ($p > 0.05$) تایید، همچنین پایایی همه پرسشنامه‌ها با استفاده از آلفای کرونباخ محاسبه و در همه موارد بالای ۰/۹۲ گزارش شد. و در بخش آمار توصیفی درصد و فراوانی و میانگین و انحراف معیار پرداخته و سپس با نرم افزار آیموس ۲۳ به تحلیل معادلات ساختاری همبستگی پرداخته شد.

ابزار

پرسشنامه استاندارد پرخاشگری ویلیامز و همکاران^۹ (۱۹۹۶)

پرسشنامه پرخاشگری توسط ویلیامز و همکاران (۱۹۹۶) در ۲۶ سوال و ۲ مولفه پرخاشگری فیزیکی-خشم (در ۱۴ سوال (۱-۱۴)) و پرخاشگری کلامی- خصومت (در ۱۲ سوال (۱۵-۲۶)) بر اساس طیف پنج گزینه‌ای لیکرت (خیلی کم ۱، کم ۲، متوسط ۳، زیاد ۴، خیلی زیاد ۵) طراحی شده است. دامنه امتیاز این پرسشنامه بین ۲۶ تا ۱۳۰ است. هر چه امتیاز حاصل شده از این پرسشنامه بیشتر باشد، نشان دهنده میزان بیشتر پرخاشگری خواهد بود و بالعکس. در پژوهش محبوبی و همکاران (۱۳۹۴) روایی محتوایی و صوری و ملاکی این پرسشنامه مناسب ارزیابی شده است. قابلیت اعتماد یا پایایی با ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد در پژوهش محبوبی و همکاران (۱۳۹۴) برای این پرسشنامه ۰/۹ برآورد شد.

پرسشنامه افکار خودکشی بک^{۱۰}

پرسشنامه افکار خودکشی بک (BSSI) با ۱۹ سوال و ۳ مولفه تمایل به مرگ (۵ سوال)، آمادگی برای خودکشی (۷ سوال) و تمایل به خودکشی واقعی (۴ سوال) به بررسی میزان و شدت افکار خودکشی در افراد می‌پردازد. این آزمون شامل مجموعه‌ای از سؤالات است که برای ارزیابی شدت افکار خودکشی طراحی شده است. بازه نمرات به صورت زیر است (۰-۵ بدون افکار خودکشی، ۶-۹ خفیف، ۱۰-۱۸ متوسط، ۱۹-۲۵ شدید و ۲۶ به بالا بسیار شدید). میری و همکاران (۱۴۰۰) به بررسی ویژگی‌های روانسنجی مقیاس افکار خودکشی بک (BSSI) شامل همسانی درونی، روایی واگرا و روایی همگرا پرداختند. بدین منظور نوجوانان دختر در محدوده سنی ۱۱ تا ۱۸ سال و ساکن استان تهران که ۱۷۱ نفر بودند به روش نمونه گیری در دسترس، انتخاب و پس از کنار گذاشتن پرسشنامه‌های بی پاسخ، بررسی‌ها، روی ۱۴۰ نفر انجام شد. نتایج نشان داد میزان آلفای کرونباخ جهت اندازه گیری همسانی درونی مقیاس BSSI در حد رضایت بخش مورد تایید است ($\alpha = 0/87$) روایی همگرا و واگرا از طریق محاسبه ضرایب همبستگی ($r = 0/77$) شد.

⁹ Williams, Boyd, Cascardi & Poythress

¹⁰ Beck Scale for Suicide Ideation

پرسشنامه هویت ورزشی چزلاک (۲۰۰۴)

پرسشنامه هویت ورزشی توسط چزلاک (۲۰۰۴) طراحی شد. این پرسشنامه عوامل اثرگذار بر شکل‌گیری هویت ورزشی را با ۵ خرده مقیاس: هویت اجتماعی (۵ گزینه)، انحصارگرایی (۵ گزینه)، هویت خود (۴ گزینه)، تأثیرپذیری منفی (۴ گزینه) و تأثیرپذیری مثبت (۴ گزینه) مورد ارزیابی قرار می‌دهد. ضمن اینکه از مقیاس ۱۰ ارزشی (۰=کاملاً مخالف تا ۱۰=کاملاً موافق) نیز برای کمی‌سازی آن استفاده شده است. با توجه به هنجار تعیین شده برای این ابزار، نمره هویت ورزشی بین ۰ تا ۷۳ به عنوان هویت ورزشی پایین، ۷۴ تا ۱۴۶ هویت ورزشی متوسط و ۱۴۷ تا ۲۲۰ به عنوان هویت ورزشی بالا در نظر گرفته می‌شود. روایی این پرسشنامه توسط توکلی (۱۳۹۴) تأیید شد. همچنین ثبات درونی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای مؤلفه‌های این پرسشنامه به ترتیب ۰/۷۹، ۰/۸۳، ۰/۸۵، ۰/۸۱ و ۰/۸۴ به دست آمد.

نتایج حاصل از بحث جمعیت‌شناسی افراد تحت مطالعه نشان داد که:

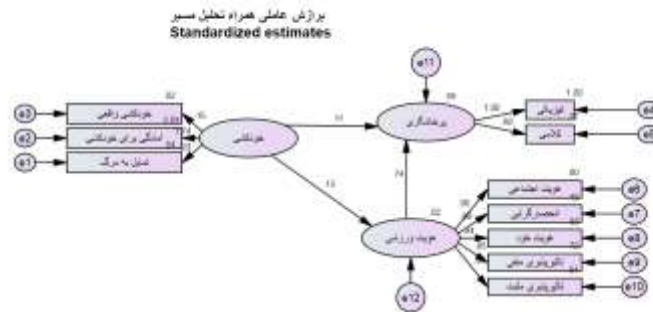
۱۵۵ نفر (۶۲) پسر، ۹۵ نفر (۳۸ درصد) دختر، ۱۲۹ نفر (۵۶/۶ درصد) افراد بومی، ۱۲۱ نفر (۴۸/۴ درصد) افراد غیر بومی، ۷۲ نفر (۲۸ درصد) تحصیلات کارشناسی، ۱۳۹ نفر (۵۵/۶ درصد) در سطح ارشد، ۳۹ نفر (۱۵/۶ درصد) تحصیلات دکترا هستند و بررسی سن افراد مورد مطالعه نشان داد که کمترین سن ۱۸ و بیشترین سن ۶۰ با میانگین ۵۱/۱۷ و انحراف معیار ۵/۶۶۱ است.

یافته‌های پژوهش:

بررسی همبستگی پیرسون متغیرهای مورد مطالعه در جدول ۱ نشان داد: پرخاشگری با هویت ورزشی و خودکشی دارای همبستگی به ترتیب ۰/۹۲۴- و ۰/۷۴۶+ است. همچنین هویت ورزشی با خودکشی دارای همبستگی ۰/۵۶۴- است ($p < 0.001$).

جدول ۱: بررسی ضریب همبستگی

پرخاشگری	هویت ورزشی	خودکشی
۱		
۰/۹۲۴**	۱	
۰/۷۴۶**	۰/۵۶۴**	۱

شکل ۲: برازش عاملی همراه تحلیل مسیر

الف) ضریب همبستگی

جدول ۳: بررسی ضرایب همبستگی عاملها

پرخاشگری		
۰/۷۴۶	مقدار همبستگی	خودکشی
۰/۰۰۰	معنی داری	
۲۵۰	تعداد	
-۰/۹۲۴	مقدار همبستگی	هویت ورزشی
۰/۰۰۰	معنی داری	
۲۵۰	تعداد	

با افزایش پرخاشگری، خودکشی افزایش و با افزایش هویت ورزشی، پرخاشگری کاهش می‌یابد. پرخاشگری بر اساس خودکشی به میانجی‌گری هویت ورزشی قابل پیش بینی است (جدول ۴). که بوت استرپینگ این موضوع را تایید می‌کند (جدول ۵).

ب) معادلات ساختاری

جدول ۴: معادله ساختاری

متغیر مستقل	اثر کامل C	مسیر میانجی	بحرانی	نتیجه
خودکشی	۰/۲۷۳	۰/۳۰۱	۰/۰۰۰	میانجی کامل

بر اساس نتایج حاصل از بررسی بوت استرپینگ نقش میانجی هویت ورزشی در رابطه بین پرخاشگری بر اساس خودکشی مورد تأیید قرار می‌گیرد. زیرا در فاصله بین حد پایین و حد بالای فاصله اطمینان، عدد صفر قرار می‌گیرد.

ج) بوت استراییپینگ

جدول ۵: نتایج آزمون بوت استرپ

مسیر	β	SE	سطح معنا	فاصله اطمینان
			داری	سطح
			بالا	پایین
پرخاشگری بر اساس خودکشی به میانجی گری هویت ورزشی	-۰/۱۰۷	۰/۰۳	۰/۰۰۰	۰/۰۶

با توجه به خروجی ای موس در جدول ۶ مقدار CMIN/DF محاسبه شده برابر با ۲,۰۳۲ است. مقدار RMSEA برابر با ۰/۰۵۱ است. میزان شاخص نکویی برازش (GFI)، شاخص تعدیل شده نکویی برازش (AGFI)، شاخص برازش تطبیقی (CFI)، شاخص برازش هنجار شده بنتلر بونت (NNFI)، شاخص برازش توکر-لویس (TLI)، شاخص برازش افزایشی (IFI) و شاخص برازش نسبی (RFI) نیز در مدل حاضر بالاتر از ۰/۹۰ هستند. بنابراین داده‌های این پژوهش با ساختار عاملی این مقیاس، برازش مناسبی دارد.

جدول ۶: برازش شاخصها

مشخصه	برآورد	برازش قابل قبول
نسبت مجذور خی به درجه آزادی (CMIN/DF)	۲,۰۳۲	مقدار کمتر از ۳
شاخص ریشه دوم میانگین مربعات باقیمانده (RMSEA)	۰/۰۵۱	کمتر از ۰,۰۸
شاخص نکویی برازش (GFI)	۰/۹۱۴	بزرگتر از ۰,۹
شاخص تعدیل شده نکویی برازش (AGFI)	۰/۹۲۵	بزرگتر از ۰,۹
شاخص برازش تطبیقی (CFI)	۰/۹۳۳	بزرگتر از ۰,۹
شاخص برازش هنجار شده بنتلر بونت (NFI)	۰/۹۲۰	بزرگتر از ۰,۹
شاخص برازش توکر-لویس (TLI)	۰/۹۲۳	بزرگتر از ۰,۹
شاخص برازش افزایشی (IFI)	۰/۹۳۲	بزرگتر از ۰,۹
شاخص برازش نسبی (RFI)	۰/۹۱۱	بزرگتر از ۰,۹

بحث و نتیجه گیری

هدف از پژوهش حاضر بررسی پیش بینی پرخاشگری بر اساس افکار خودکشی و نقش میانجی هویت ورزشی در بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر بود که نتایج حاصل از این پژوهش، ارتباط معناداری میان پرخاشگری، خودکشی و هویت ورزشی در میان دانشجویان را آشکار ساخت. یافته‌های کلیدی نشان می‌دهد که با افزایش سطوح پرخاشگری، گرایش به خودکشی افزایش یافته و در مقابل، تقویت هویت ورزشی منجر به کاهش پرخاشگری می‌گردد. این همبستگی‌ها با یافته‌های پژوهش‌های پیشین، از جمله مطالعات قاسمی و همکاران (۱۴۰۲)، هدایتی مقدم و بخشی پور (۱۴۰۱)، مشهدی و همکاران (۱۴۰۱)، لی و همکاران (۲۰۲۰) و هیلس (۲۰۱۸) در خصوص رابطه پرخاشگری و پیامدهای

آن، همسو است. پرخاشگری، به ویژه در اشکال خودآزارانه یا به عنوان واکنشی به ناکامی و احساس بی کفایتی، یک عامل خطر شناخته شده برای خودکشی محسوب می شود (رضاییان، ۱۳۹۸؛ شاه محمدی و همکاران، ۱۳۹۸؛ صف آرا و همکاران، ۱۴۰۱).

از سوی دیگر، پژوهش حاضر بر نقش حمایتی هویت ورزشی تأکید ورزید. یافته‌ها نشان داد که افزایش هویت ورزشی با کاهش پرخاشگری همراه است. این موضوع را می توان به نقش ورزش به عنوان ابزاری سازنده برای تخلیه هیجانات منفی، تقویت مهارت‌های خودکنترلی از طریق نظم‌پذیری و کار تیمی، و افزایش عزت نفس و حس تعلق از طریق موفقیت‌های ورزشی و عضویت در گروه‌های ورزشی نسبت داد. این عوامل می‌توانند به طور مؤثر در کاهش احساس ناکامی و ناامیدی که زمینه‌ساز پرخاشگری هستند، نقش ایفا کنند (قاسمی و همکاران، ۱۴۰۲؛ هدایتی مقدم و بخشی پور، ۱۴۰۱؛ مشهدی و همکاران، ۱۴۰۱). همچنین، مربیان و هم‌تیمی‌ها می‌توانند الگوهای مثبتی از رفتار مبتنی بر احترام و کنترل هیجانات را ارائه دهند.

در نهایت، مهم‌ترین یافته این پژوهش، تأیید نقش میانجی‌گرانه هویت ورزشی در رابطه بین پرخاشگری و خودکشی بود. این بدان معناست که هویت ورزشی قوی می‌تواند به عنوان یک عامل محافظتی عمل کرده و شدت تأثیر پرخاشگری بر خودکشی را کاهش دهد. ورزش و تعلق به جامعه ورزشی، از این منظر، راهکاری قدرتمند برای ارتقاء سلامت روان و پیشگیری از رفتارهای خودآسیب‌رسان در میان دانشجویان است. با وجود تأیید همسویی یافته‌ها با پژوهش‌های پیشین و اثبات نقش میانجی‌گرانه هویت ورزشی، این پژوهش با محدودیت‌هایی مواجه بود. حجم نمونه محدود و اجرای تحقیق تنها در یک دانشگاه، قابلیت تعمیم نتایج به سایر جمعیت‌های دانشجویی را محدود می‌سازد. برای غلبه بر این محدودیت‌ها و تعمیق درک از روابط علت و معلولی، پیشنهاد می‌شود: انجام پژوهش‌های طولی برای پیگیری روند تغییرات در پرخاشگری، خودکشی و هویت ورزشی در طول زمان. اجرای برنامه‌هایی با هدف تقویت هویت ورزشی در میان دانشجویان (مانند تشویق به ورزش‌های گروهی و کارگاه‌های مهارت‌های اجتماعی) و ارزیابی اثربخشی آن‌ها بر کاهش پرخاشگری و خودکشی. بهره‌گیری از رویکردهای ترکیبی (کمی و کیفی) برای دستیابی به درک عمیق‌تر از تجربیات ذهنی افراد. انجام مطالعات مشابه بر روی گروه‌های جمعیتی متنوع‌تر، از جمله دانش‌آموزان و ورزشکاران حرفه‌ای، برای بررسی عمومیت‌پذیری یافته‌ها.

در نهایت، دانشگاه‌ها با ترویج فرهنگ ورزش، فعالیت‌های فوق برنامه ورزشی و ارائه خدمات مشاوره روانشناسی با تمرکز بر مهارت‌های مدیریت خشم و تاب‌آوری، می‌توانند نقش بسزایی در ارتقاء سلامت روان دانشجویان ایفا کنند. این یافته‌ها، زمینه‌ای ارزشمند برای درک بهتر سلامت روان در جامعه دانشگاهی و تأکید بر اهمیت ورزش به عنوان ابزاری پیشگیرانه فراهم می‌آورند.

تشکر و قدردانی: بدین وسیله، نویسندگان مقاله مراتب سپاس و قدردانی را از کلیه کسانی که در انجام این مطالعه همکاری نمودند، به عمل می‌آورند.

منابع:

- صفآرامریم، صفادوست طویی، موسوی نژاد سید محمود ، غالم نژاد حانیه.(۱۴۰۱). رابطه سلامت معنوی با انسجام روانی در سالمندان: نقش میانجی سرسختی روانشناختی. روانشناسی پیری، ۸(۴)، ۳۸۷-۳۷۵
- عبدالصالح رز و رضائی فاطمه . (۱۴۰۰). تعیین اثربخشی فعالیت بدنی و ورزش بر ابعاد هوش معنوی سربازان، مجله طب دریا، ۱۳۹۹، دوره ۳ شماره ۱، بهار ۱۴۰۰، ص ۲۱-۲۶.
- عظیم پور، علی رضا، نعمتی هایبل، فاطمه، هادیان فرد، حبیب. (۱۳۹۹). پیشبینی پرخاشگری دانشجویان بر اساس هوش، خلقوخو و دلبستگی. پژوهش های روانشناسی اجتماعی، ۱۰(۳۷)، ۸۶-۶۵
- قاسمیان، عاطفه. (۱۴۰۲). رابطه بلوغ عاطفی با پرخاشگری در دانشجویان، فصلنامه ایده های نوین روانشناسی، دوره ۱۴، شماره ۲۱، تابستان، ۱۴۰۲.
- محبوبی، طاهر، سلیمی، حسینی، عدنان س.(۱۳۹۶). تأثیر آموزش خودکنترلی هیجانی بر کاهش پرخاشگری کلامی دانشجویان دانشگاه پیام نور. دوفصلنامه علمی-پژوهشی شناخت اجتماعی، ۲۰۱۶(۴):۱۲۴-۳۶.
- مرادی محمد رضا و سعادت محمد صادق. (۱۳۹۸). ارتباط بین هویت ورزشی و مشارکت در فعالیتهای ورزشی در بین معلولین جسمی، مجله مطالعات ناتوانی، دوره ۹، شماره ۳۶، ص ۲-۷
- مشهدی، ریحانه، عرب، علی، جنابادی، حسین. (۱۴۰۱). مقایسه اثربخشی آموزش مثبتنگری و شناخت درمانگری مبتنی بر ذهنآگاهی بر بلوغ عاطفی. پژوهشهای علوم شناختی و رفتاری، ۱۲(۱)۳۸-۱۷
- میری، مینو، قاسمی.(۱۴۰۱). مروری نظاممند بر میزان شیوع و علل خودکشی (افکار و اقدام) در دانش آموزان و دانشجویان ایرانی. مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، ۲۱(۵):۵۵۱-۷۴.
- هدایتی مقدم، سهیلا، بخشی پور، ابوالفضل. (۱۴۰۱). اثربخشی طرحواره درمانی هیجانی بر طالق عاطفی و بلوغ عاطفی زوجین متقاضی طالق شهر بابل. فصلنامه تعالی مشاوره و روان درمانی، ۱۱(۴۲)، ۴۴-۳۶
- Brohi NA, Jantan AH, Qureshi MA, Bin Jaffar AR, et al.(2018). The impact of servant leadership on employees attitudinal and behavioural outcomes. *Cogent Business & Management*. 5(1):1542652. . [in Persian]
- Fallah M. (2021).The absurdity of Life and Suicide. *Philosophical Thought* 1(1): 19 -33. [in Persian]
- Hayes JA, Petrovich J, Janis RA, Yang Y, Castonguay LG, Locke BD. (2020).Suicide among college students in psychotherapy: Individual predictors and latent classes. *Journal of Counseling Psychology*; 67(1): 104 -14
- Heidari, M., Haghdoost, A. & Khanjani, N. (2019). Call for new stories: Exploring the etiology of suicide in Iran (Causal layered analysis). *Med J Islam Repub Iran*, 33(138), 1 -8. [in Persian]
- Hills, D. J. (2018). Defining and classifying aggression and violence in health care work. *Collegian*, 25(6), 607-612.
- Järvenoja, H., Näykki, P., & Törmänen, T. (2019). Emotional regulation in collaborative learning: when do higher education students activate group level regulation in the face of challenges? *Studies in Higher Education*, 44(10), 1747-1757.
- Joshi, K., Patil, S., Gupta, S., & Khanna, R. (2023). Role of Pranayama in emotional maturity for improving health. *Journal of medical pharmaceutical and allied sciences*, 11(2) . [in Persian]
- Li, X., Li, B., Lu, J., Jin, L., Xue, J., & Che, X. (2020). The relationship between alexithymia, hostile attribution bias, and aggression. *Personality and Individual Differences*, 159, 109869.
- Lyell, K. M., Coyle, S., Malecki, C. K., & Santuzzi, A. M.(2020). Parent and peer social support compensation and internalizing problems in adolescence. *Journal of School Psychology* , 83, 25- 49
- Nam B, Wilcox HC, Hilimire M, DeVlyder JE.(2018). Perceived need for care and mental health service utilization among college students with suicidal ideation. *Journal of American College Health* 66(8): 1 -8.
- Ramezani, M., Khamesian, A., & Rastghoo Moghadam, M.(2018). The relationship between perceived social support from the teacher and academic involvement: Intermediate role Self-regulatory educational. *Quarterly Journal of Educational Innovation*, 17(68), 107-124[in Persian]

Rezaeian M. A. (2018). Narrative Review on Religion Epidemiology with Emphasis on Suicide Behavior. *JRUMS*; 16(9): 869 -82. [in Persian]

Russell K, Allan S, Beattie L, Bohan J, MacMahon K, Rasmussen S. (2019). Sleep problem, suicide and self-harm in university students: A systematic review. *Sleep Medicine Reviews* 44 :58 -69.

Shahmohamadi, N., Mokhtari, M. (2018). Mediating role of cognitive emotion regulation in relation to perceived social support and academic success of high school students. *Journal of Strategy for Culture*, 11(42). 181-205. [in Persian]

Smaeli, S., Aghdasi, A., & Panah Ali, A. (2020). Comparison of effectiveness of emotion regulation training and interpersonal skills training on the psychological and social competence of students. Technical and Vocational school for girls' ourumiyeh. *Journal of Training and evaluation*, 13(50), 35-57. [in Persian]

Sofia, R., & Cruz, J. F. A. (2017). Unveiling anger and aggression in sports: The effects of type of sport, competitive category and success level. *Revista de psicología del deporte*, 26(2), 21-28.

Tavakoli, Keshmidar, & Khoshbakhti. (۲۰۱۱). The effect of general physical education units ۱ and ۲ on the sports identity of students of Birjand University. *Sports Management Studies*, ۱۱(۸), ۱۰۲-۸۹. [in Persian]

Wikipedia.(2021). Suicide [Internet]. [updated 2021 December 26; cited 2022 February 4th]. Available from: [https://fa.wikipedia.org/wiki/ %D8%AE%D9 %88%D8%AF%DA%A9%D8%B4%DB%8C.page\[Farsi\]](https://fa.wikipedia.org/wiki/%D8%AE%D9%88%D8%AF%DA%A9%D8%B4%DB%8C.page[Farsi])

Williams, T. Y., Boyd, J. C., Cascardi, M. A., & Poythress, N. (1996). Factor structure and convergent validity of the Aggression Questionnaire in an offender population. *Psychological Assessment*, 8(4), 398.

Predicting aggression based on suicidal thoughts and the mediating role of sports identity among students of Islamic Azad University, Abhar

Majid Keramati Moghadam¹, Branch.Shahin Kalantari^{*2}, Mohsen Keramati Moghadam³

- 1- PhD in Sport Management, Department of Physical Education and Sport Sciences, Borujerd Branch, Islamic Azad University, Borujerd, Iran
- 2- PhD, Department of Motor Behavior and Sport Psychology, Zanjan Branch (Abhar), Islamic Azad University, Zanjan, Iran
- 3- PhD Student in Communication Sciences, Isfahan Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran

Abstract:

This study aimed to investigate the prediction of aggression based on suicidal thoughts and the mediating role of sports identity among students of Islamic Azad University, Abhar Branch. The present research method is applied and based on correlation and structural equations. Research data were collected through library studies (including books, articles and theses) and field implementation (distribution of Chezlock Sports Identity Questionnaire 2004, Beck Suicidal Thoughts Questionnaire 1961 and Williams Aggression Questionnaire 1996). The statistical population of the study included incoming students from 1403 to 1404. Using the Morgan table, 250 people were selected as a convenience sample. Data analysis was performed using SPSS and AMOS version 23 software. In the descriptive section, central tendency and dispersion indices were used, and in the inferential section, maximum likelihood correlation analysis was used. The research findings showed that aggression based on suicide can be predicted through the mediation of sports identity. The results of the bootstrapping study confirm the mediating role of sports identity in the relationship between aggression and suicide. Because the number zero is located between the lower and upper limits of the confidence interval. The calculated CMIN/DF value is 2.032. The RMSEA value is 0.051. The values of (GFI), (AGFI), (CFI), (NNFI), (TLI), (IFI), and (RFI) are also higher than 0.90 in the present model. Therefore, the data of this study have a good fit with the factor structure of this scale. A strong sports identity can act as a protective factor and reduce the severity of the effect of aggression on suicide. From this perspective, sports and belonging to a sports community are a powerful strategy for promoting mental health and preventing self-harming behaviors among students.

Keywords: *Suicide, sports identity, aggression.*

* Correspondence: shahinkalantari54@yahoo.com